

101
7
p. Ciotkowski
- 8 -
III
MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKATY RADIOWE Z DNIA 23 I, 1941
poranny

I

Dotyczące Polski

RZYM po rosyjsku, 23 I, g.16.00

Jak donoszą z Madrytu rząd hiszpański postanowił zerwać stosunki dyplomatyczne z efemerycznym rządem polskim i zażądał odwołania przedstawiciela tego rządu z Hiszpanji.

RZYM po włosku, 21 I, g.21.45

W Lublinie otwarta została czwarta biblioteka państwowa. Obejmuje ona 400 tys. książek, z których 88 tys. należało poprzednio do biblioteki Uniwersytetu Katolickiego w Lublinie.

WEIMAR po polsku, 23 I, g.15.00

W Warszawie w gmachu Izby Przemysłowo Handlowej otwarta została wystawa gospodarcza /?/, która cieszy się znacznym powodzeniem. Wystawę tę zwiedziło już przeszło 70 tys. osób. - W Galicji otwarto szkoły rolnicze jednoroczne i dwuletnie dla kształcenia fachowców. Program tych szkół obejmuje wszystkie niemal gałęzie rolnictwa.

KAIR po polsku, 23 I, g.17.10

Komunikat urzędowy co do przebiegu posiedzenia i uchwał Rady Ministrów z dnia 12 stycznia r.b. - wiadomości wojenne.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

LYONS po francusku, 21 I, g.13.30

Agencja Stefani podaje, że w Waszyngtonie i w Moskwie toczą się obecnie pertraktacje w przedmiocie ustąpienia sowieckiej bazy morskiej we Władywostoku na rzecz marynarki wojennej U.S.A.

ANKARA po bureeku, 21 I, g.18.15

Państwa Osi mają w związku z trwającymi jeszcze dyskusjami politycznymi w Anglii nadzieję, że Churchill padnie. Ponieważ uosabia on wolę WBrytanji co do kontynuowania walki, dymisja jego wskazywałaby, że ta wola nie jest już taka potężna. Nie czy gotowi byłiby każdego dnia zawrzeć pokój z WBrytanią i prowadzić wojnę nadal przeciwko Związkowi Sowieckiemu. Z drugiej strony jednak Japonia wolałaby raczej zawrzeć odrębny pokój z Chinami, natomiast kontynuować akcję przeciwko posiadłościom angielskim. Wynika z tego, że pomiędzy japońskim i niemieckim punktem widzenia istnieje dość duża różnica. Ponadto nie wydaje się prawdopodobnym, aby WBrytania chciała obecnie, po wejściu Stanów Zjednoczonych do wojny, doprowadzić do porozumienia z Niemcami. - W istniejącej obecnie sytuacji stanowisko rządu Vichy nabiera coraz poważniejszego znaczenia. Nie bacząc na silną presję, wywieraną z obu stron, to jest tak przez Niemcy, jak i WBrytanię, rząd ten nadal zdecydowany jest utrzymać stanowisko neutralne. Nie ulega wątpliwości, że rząd ten ma silne tendencje anty-angielskie, mimo to jednakże dwie okoliczności spowodowały, że nie posuwa się on zbyt daleko swej uległości dla Niemców: 1/. porażki niemieckiej w Rosji, które wywołały wątpliwość, czy Niemcy zdołają odnieść ostateczne zwycięstwo, 2/. wejście Ameryki do wojny, albowiem poza tradycyjnym we Francji szacunkiem dla Stanów Zjednoczonych, zdają sobie tam dobrze sprawę, jakie olbrzymie zasoby materiału ludzkiego, potencjału, przemysłowego i wszelkiego rodzaju zapasów posiada Ameryka.

RZYM po włosku, 21 I, g.13.00

Gazeta Dagens Nyheter, wychodząca w Sztokholmie, donosi, że można spodziewać się wkrótce przyjazdu Mołotowa do Londynu. Należy z tego wyciągnąć wniosek, że chodzi o dalsze kontynuowanie narad moskiewskich, albowiem nie doprowadziły one do pożądanego wyniku. Bibl. Jagas

dar Adama Czerniaka

2016 CD 125/21

III

Ogólne

RZYM po rosyjsku

21 I, g.8.15 - Mołotow, opowiadając o okrucieństwach, popełnianych przez Niemców w okupowanych krajach, oświadczył, że Niemcy zniszczyli grób bohatera ukraińskiego, Tarasa Bulby w Kaniowie. Zaplątał się on w swoich własnych kłamstwach i zapomniał, że Taras Bulba był bohaterem znanej powieści Gogola, nie istniał zaś nigdy w rzeczywistości. Jeśli zaś Mołotow miał na myśli znanego poetę ukraińskiego Tarasa Szewczenkę, to zaznaczyć trzeba, że grób jego został przez żołnierzy niemieckich odrestaurowany i doprowadzony do porządku po zaniedbaniu, jakiego doznał ze strony bolszewików.

23 I, g.15.15 - Pogadanka o teorii wartości dodatkowej według Marxa. W myśl tej teorii do cen towarów oprócz kosztów własnych wchodzi nadwartość, wynikająca z eksploatacji siły roboczej przez kapitalizm. Lenin i Stalin obiecywali, że w okresie socjalizmu towary będą sprzedawane po cenie własnej, jednakże, gdy władze sowieckie upaństwowiły przemysł, nie tylko nie dotrzymano tego przyrzeczenia, lecz w dodatku płace robotników są ciągle obniżane, natomiast zysk idzie do kieszeni dygnitarzy sowieckich. Analiza finansów przedsiębiorstw sowieckich wykazuje, że tylko 15% ich kosztów własnych stanowi pokrycie włac robotniczych, a więc nawet mniej niż w państwach kapitalistycznych.

RZYM po włosku, 21 I, g.19.00

Urządowy rzecznik Wilhelmstrasse oświadczył, że rewelacyjne komentarze b. ambasadora U.S.A. w Ankarze musiały wywołać poważne zaniepokojenie w Turcji. Podkreśla się, że dyplomata amerykański, który napewno nie jest usposobiony przyjaźnie dla Niemiec, w zupełności potwierdził słuszność niemieckiego punktu widzenia.

MOSKWA po rosyjsku

20 I, g.21.00 - NYT powtarza za dobrze poinformowanymi źródłami jugosłowiańskimi, że nie mniej niż milion obywateli jugosłowiańskich zostało zabitych przez okupantów. Przemysł jugosłowiański jest całkowicie zrujnowany. Z pomiędzy jeńców wojennych, którzy powrócili do Jugosławii, gdzie użyci zostali przy naprawie dróg i budynków, wielu zostało odsłanych z powrotem do obozów koncentracyjnych w Niemczech, ponieważ niektórzy z nich podczas pobytu w Jugosławii zbiegli do oddziałów partyzanckich.

21 I, g.6.00 - Artykuł wstępny Prawdy: Pod sztandarem Lenina i Stalina naprzód aż do rozgromienia wroga. Artykuł poświęcony osiemnastej rocznicy śmierci Lenina. Wymieniono złobycze kulturalne i socjalne ZSRR. Niemcy, złamawszy dane słowo, napadli na miłujący pokój kraj, starając się zniszczyć wolne narody Związku Sowieckiego. Bandyci hitlerowscy liczą, że w ciągu sześciu czy ośmiu tygodni złamią opór czerwonej armii. Przeliczyli się jednakże kompletnie. Przedewszystkim hitlerowcy przeliczyli się o dlatego, że polityka zagraniczna inspirowana ideami leninowsko-stalinowskimi pozwoliła na wytworzenie potężnego frontu z państwami demokratycznymi przeciwko niemiecko-faszystowskim najeźdźcom. Następnie hitlerowcy nie wzięli pod uwagę, że struktura państwa sowieckiego będzie mogła wytrzymać ciężką próbę wojny. W ogniu wielkiej wojny narodowej władza sowiecka nie osłabła, lecz stała się jeszcze silniejszą.

21 I, g.7.00 - Odezwa do narodu ukraińskiego wystosowana przez Prezydium Najwyższej Rady Ukraińskiej SSR, Radę Komisarzy Ludowych Ukr. SSR i Komitet Centralny Ukr. KP. Niemcy chcą przywrócić dawny regime carski i zniszczyć kulturę narodową. Gdziekolwiek zbiry hitlerowskie postawią nogę, ciągną za nimi białogwardziści Petlury, dawni ziemianie i arystokraci w nadziei, że uda im się odzyskać ich posiadłości. W ciągu 24 lat Ukraina kwitła. Teraz los jej się decyduje: czy zbory jej pól należeć mają do was, czy do niemieckich baronów i ziemian? Czy robotnicy mają pracować w swoich własnych fabrykach? Czy macie mówić waszym własnym językiem, czy też cała Ukraina ma być zgermanizowana? Czy Ukraina ma być wolną republiką, czy też kolonią niemiecką? Wezwanie do sabotowania rozkazów niemieckich, niszczenia niemieckich tanków, samolotów, broni i amunicji, środków komunikacji i łączności. Tysiące partyzantów walczy z najeźdźcą. Pomagajcie im. Wasz los decyduje się w tej włace.

HOERBY po szwedzku, 21 I, g. 22:00

W Norwegji sześć osób skazano na więzienie do trzech lat za wydawanie nielegalnego pisma tajnego.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE

Dépesze

Ze Sztokholmu donoszą, że istnieje ponownie możliwość nawiązania pertraktacji rosyjsko-fińskich. W Sztokholmie bawi obecnie rosyjska komisja rzeczoznawców technicznych, składająca się z 15 osób. Major G. Fielding Eliot podkreśla, że Niemcy są głównym wrogiem zjednoczonych narodów. Jako potęgą militarną czy przemysłową, czy też ze względu na posiadane zasoby i pozycję geograficzną Niemcy są przeciwnikiem bez porównania groźniejszym, niż Japonja kiedykolwiek była czy będzie.

Korespondenci

R. Gran Swing, New York. Zakładają na uwagę pertraktacje niemiecko węgier. Celem ich, jak donoszą z różnych źródeł jest pozostanie większej ilości wojsk węgierskich dla frontu wschodniego. Niemcy mają zamiar zastąpić wojskami węgierskimi Rumunów. W zamian za to przyrzeczono Węgom całą Transylwanję. Oprawda poprzednio część jej miała otrzymać Rumunja, lecz obowiązuje widocznie zasada, że najlepiej wychodzi ten kraj, który ostatni udziela Hitlerowi pomocy.

Uzupełnienie komunikatu.

"RADIOSTACJA IM. T. KOŚCIUSZKI" po polsku, 23. I., g. 18,55.

W powstaniu z 1863 r. brali udział liczni oficerowie i żołnierze rosyjscy. Ci, którzy zostali przyłapani, śmiercią przypłacili swoje poświęcenie w sprawie Polski. Także dzisiejsze braterstwo broni polsko-rosyjskiej nie jest pierwsze w dziejach obu narodów, które biją się za wolność waszą i naszą. Ostatnio to braterstwo nabiera ściślejszego charakteru, bowiem 100-tysięczna armia polska formuje się w Rosji i niebawem weźmie udział w walkach. Świadomy słusznej wspólnej sprawy naród nasz cieszy się z sukcesów armii czerwonej. W obchodzie rocznicy powstania z 1863 r. towarzyszą nam cienie poległych Rosjan i Polaków o wspólną sprawą. Współpraca Polski z wolną Rosją weszła w życie.

Przed tygodniem znaleziono w Krakowie trupa policjanta Polaka z przyczepioną kartką z napisem: za zdradę narodu - śmierć. Ten sam los spotka każdego, kto wstąpi na drogę współpracy z okupantami niemieckimi. Znany nazwiska zdrajców, którzy współpracują z Niemcami. Poniosą oni zasłużoną karę za zdradę. Wzywamy wszystkich Polaków do wykonywania wyroków narodu.

RZYM po rosyjsku, 23. I., g. 16,00.

Jak wiadomo, placówki dyplomatyczne i konsularne w Turcji zaproponowały obywatelom angielskim, zamieszkałym w tym kraju, opuszczenie Turcji. Oficjalne koła berlińskie podają, że krok ten ma na celu wywołanie zamieszania w Turcji, by odwrócić jej uwagę od pertraktacji, które niedawno miały miejsce w Moskwie.

Japończycy bardzo szybko posuwają się w Burmie. Wybrzeże południowe zostało już przez nich okupowane na przestrzeni 600 km. 40-tysięczna armia angielska została rozbita. Japończycy znajdują się obecnie w odległości 100 mil od Rangonu. Rząd japoński wydał odezwę do ludności Burmy, wzywając ją do współpracy w celu zrzucenia jarzma angielskiego.

Decyzja Argentyny nie zrywania stosunków dyplomatycznych z Osią, wylała strumień zimnej wody na uczestników Konferencji Panamerykańskiej w Rio.

Ujawnione są szczegóły ofensywy radzieckiej na Finlandję. Ofensywa ta została podjęta częściowo na żądanie Anglików i Ameryki. Sowiety, Anglia i Stany liczyły bowiem na rzekome wyczerpanie Finlandii. Sądziły te państwa, że zmuszą Finlandję do podpisania pokoju separatystycznego. Bolszewicy przerzucili dla podjęcia tej ofensywy na front fiński 5 dywizyj syberyjskich, lecz Finowie odparli ofensywę i otoczyli w całości owe 5 dywizyj.

W południowej Afryce wykryto spisek, który miał na celu dokonanie przewrotu. Aresztowano około 400 oficerów. Spisek ten dowodzi, że w dominiach angielskich wrze niezadowolone.

16 milionów Filipińczyków przyjęło entuzjastycznie oświadczenie premiera japońskiego, zapowiadające samodzielność Filipin.

BUKARESZT po ukraińsku, 23. I., g.20,00.

Uwaga całego świata angielsko-amerykańskiego jest zwrócona z trwogą ku Singapore. Pesymiści twierdzą, że Singapore czeka los Dunkierki, a po jego upadku - droga na Ocean Indyjski będzie otwarta. Anglicy szukają kozłów ofiarnych: jak swego czasu oskarżali Francję, że się nie chciała bić, tak teraz twierdzą, że winę ponoszą oddziały tubylcze, które nie posiadają ducha walki. Lepiejby Anglicy zadali sobie pytanie - za co się mają bić oddziały tubylcze? Za krzywdy, który im były wyrządzone przez Anglików?

MOSKWA po polsku, 23. I.

g.16,15. Deklaracja przedstawicieli narodów nadbałtyckich - Litwy, Łotwy i Estonii o okrucieństwach faszystowskich w tych krajach. Deklarację podpisali działacze społeczni, profesorowie uniwersytetu, artyści i dziennikarze. Narody nadbałtyckie nie pogodziły się z okupacją niemiecką i kontynuują walkę z Niemcami. Narody te czekają niecierpliwie na uwolnienie ich krajów od okupantów by przystąpić do pokojowej i twórczej pracy. - Partyzanci rozwijają akcję w tych krajach.

g.20,15. Pogadanka poświęcona osiemnastej rocznicy śmierci Lenina i związane z tym głosy prasy radzieckiej.

Korespondencja z Możajska. Niemcy wycofali się tak pospiesznie, że nie zdążyli wysadzić w powietrze podminowanych gmachów. Saperzy obecnie usuwają miny. Miasto zachowało dużo śladów bestialstwa i okrucieństw niemieckich. Życie powoli powraca na normalne tory, otwarto piekarnie i kafejki.